

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Съответствие на резултатите с поставените в проекта цели

Проектът си постави за цел да осъществи казусно изследване един конкретен вид публично-семеен празници, а именно войнишките изпращания през 70-те и 80-те години на миналия век, което да обогати и допълни данните и интерпретациите да специфичната обредност на късния социализъм. Разглежданият казус предлага база за сравнения и съпоставка с нови форми на празничност, възникнали след 1989-та. Последните са основен обект на изследване в проекта *Новата празничност* (двугодишен проект на катедра «Истори и теория на културата», стартирал през декември 2016 г., финан от Фонд Научни Изследвания). В рамките на този по-общ поглед, войнишките изпращания се мислят като контрапункт («стара» празничност) и като допълнение на общата картина на индивидуалния и семеен празничен цикъл, разглеждан в двата допълващи се проекта.

Проектът «Войнишките изпращания в България през 70-те и 80-те години на ХХ век като културен феномен» си постави два типа цели – специфично изследователски цели и образователни цели.

Специфично изследователските цели на проекта са две:

А.1. дескриптивна цел – събиране и обработка на документи и сведения във връзка с разглеждания феномен. Бяха събрани данни в рамките на две теренни пътувания, както и от София. Резултат от тази цел са двата корпуси от данни – визуален и текстови. В текстовия архив са включени документи и разкази на участници (писма и транскрибирани интервюта). Във визуалния архив са включени снимки от събитията, предоставени от респондентите, дигитализирани и обработени за бъдеща работа от изследователите.

А.2. аналитична цел – събраните данни относно протичането на празничното събитие следва да бъдат съотнесени към процесите на личностно изграждане на младия мъж, медиализацията на тялото му, презатвърждаването на социалната му роля (джендър измерение на процесите по конструиране на идентичност); разказите на респондентите следва да бъдат вписани в макро-рамката на идеологията, по-общата проблематика на социалната кохезия чрез празника. За изпълнението на тази аналитична цел бяха проучени данните относно медиализацията, идеологическия дискурс, структурите на всекидневно взаимодействие по време на режима. Не на последно място тук играе централна роля преоценката на случилото се от самите участници, изказана в интервютата. Аналитичната цел на проекта е осъществена, но събраните данни предпоставят възможността за бъдещи анализи и интерпретации на феномена.

Образователните цели на проекта също са две, като те засягат както вплитането на изследователски техники в методите на преподаване, така и изграждане на капацитет.

ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОЕКТ:

„ВОЙНИШКИТЕ
ИЗПРАЩАНИЯ В БЪЛГАРИЯ
ПРЕЗ 70-ТЕ И 80-ТЕ ГОДИНИ
НА ХХ ВЕК КАТО КУЛТУРЕН
ФЕНОМЕН“

РЪКОВОДИТЕЛ:
ДОЦ. Д-Р ГЕОРГИ
АЛЕКСАНДРОВ ВЪЛЧЕВ

ДОГОВОР № 80-10-248/
17.05.2017

СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРОЕКТА: 7 МЕСЕЦА (МАЙ-
НОЕМВРИ 2017)

ОБЩА СТОЙНОСТ:
11 100 ЛВ.

Б.1 включване на студенти. В теренните пътувания по проекта участваха четирима студенти от бакалавърската степен по културология. Те участваха активно в установяването на контакти с потенциални респонденти и в провеждането на интервюта. В хода на работата те добиха ценни практически умения, в това число подготовка за интервю, изготвяне на формуляр за съгласие, провеждане на дълбочинно интервю, обработка на данни (сканиране на визуални данни, транскрибиране на интервюта).

Б.2 включване на докторанти, постдокторанти и млади учени (изграждане на капацитет). В проекта участват трима млади учени, докторанти и постдокторанти. И тримата се включват редовно в работата на катедрата, в изследователските й проекти, в преподавателската работа. Настоящият проект затвърди и даде солидно институционално измерение на тяхното сътрудничество.

Изпълнение на дейностите по проекта съгласно работната програма

Работната програма разпределя задачите на проекта в три периода:

- a. Подготвителна работа. В периода май-юни бяха проведени предварителните проучвания, съвместно от преподаватели, млади учени и студенти. Беше осъществен преглед на литературата, бяха заложени заглавията на книгите, които следва да се набавят за целите на проекта. Проведено беше и архивно проучване по темата.
- b. Теренна работа. В периода юни-ноември бяха проведени пътуванията в Казанлък, Кърджали, Монтана, Белоградчик и Видин. Част от пътуванията бяха финансирани от друг проект (по-големия проект *Новата празничност*). В частност командировките до Казанлък и Кърджали бяха поети от по-големия проект на катедрата, а пътуванията до Стара Загора, Монтана, Белоградчик и Видин бяха финансирани по настоящия проект. Това позволи да се направи икономия на средства от командировки, които средства да се използват целево за закупуване на ДМА и/или други дейности.
- c. Заключителен етап на проекта. През втората половина на м. ноември и в самото начало на декември бяха осъществени дейностите по обработка и систематизиране на данните от терена. Така бяха изградени следните три дигитални корпуса:

Корпус А: Интервюта. Събрани бяха общо 23 дълбочинни интервюта. С помощта на студентите, работещи по проекта те бяха транскрибирани и се съхраняват в дигитален архив в катедра „История и теория на културата“

Корпус Б: Визуални данни. Събрани бяха общо 70 единици снимков материал. Те бяха сканирани и обработени от технически специалист. Визуалният архив се съхранява също в катедра „История и теория на културата“

Корпус В: писма. Събрани бяха над 200 единици писма между войници и семействата им. От тях към момента на предаване на отчета са сканирани приблизително 120 страници.

Всички предвидени по проекта дейности бяха изпълнени в съответствие с работната програма.

Обосновка на извършените разходи по проекта

1. Възнаграждения за хонорари. Разпределението на средствата по това перо следва утвърдените правила на СУ, а именно 35 % от общата сума са предвидени за възнаграждението на докторанти и млади учени. Останалата сума допустими разходи по това перо е разпределена между участниците в изследователския екип.

2. Разходи за външни лица. Тук са включени възнагражденията за техническия специалист, който сканира и обработи дигиталните архиви, възнаграждението за административното обслужване на проекта.

3. Разходите за осигуровки са съгласно изчисленията във формуляра за бюджетната таблица.

4. Разходи за командировки. Бяха осъществени всички планирани пътувания. Съвместяването на разходите за командировки с другия проект на катедра «История и теория на културата» (Новата празничност, финансиран от Фонд Научни изследвания), позволи да се спестят част от предвидените разходи за командировки. Остатъкната сума беше прехвърлена към разходи за ДМА.

5. Разходи за материали, консумативи и други. Предвижда се закупуването на специализирана научна литература на стойност 1039 лв. Поради затруднения в обявяването на обществена поръчка за закупуване на книги, разходването на това перо беше значително забавено във времето. Към момента на

подаване на отчета не е закупена специализираната научна литература. Очаква се изпълнението на поръчката от отдел «Снабдяване».

6. Разходи за ДМА. По проекта беше предвидено дигитализирането на събраните на терен визуални материали. За целта бяха поръчани сканиращо устройство, лаптоп за разбота на терен със сканиращото устройство и за съхранение на данните. За нуждите на проекта и катедрата беше поръчан мултимедиен проектор. Към момента на предаването на отчета от отдел «Обществени поръчки» и «Снабдяване» не са доставили необходимата техника. Поръчаният лаптоп е на по-висока стойност в сравнение с първоначално заявената сума, което наложи прехвърляне на средства от перо командировки към перо ДМА.

Обобщение на постигнатите научни резултати от проекта

Проекта изпълнява в пълен обем заложените цели и задачи. Осъществени са теренните пътувания, събрани са достатъчни по обем масиви от данни. Завършена е работата по обработването на събраните документи и лични истории.

Изпълнени са и двете второстепенни цели на проекта, а именно включването на студентите в изследователска работа и задържането на млади учени, докторанти и постдокторанти в катедрата.

В катедра „История и теория на културата“ е наличен дигитален архив за феномена на войнишките изпращания през 70-те и 80-те години на 20 век. С него и в бъдеще могат да работят изследователи, докторанти и студенти.

Разпространение на резултатите

Проектът е първо изследване на посочения феномен и цели основно събирането на данни, дигитализирането и поддръждането им в архив. Интерпретацията на данните е съобразена единствено с класификацията на наличната информация, подвеждането ѝ в общата макро-рамка на периода. В проекта не се предвижда публикуването на завършени анализи на изследвания феномен. В проекта не са заложен дейности по разпространение на резултатите.